

Eurofins Ahma Oy
Teollisuustie 6
96100 ROVANIEMI

Viite

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen lupa poiketa sammalten ja putkilokasvien näytteenottoon (pl. luontodirektiivin liitteen IV(b) lajit) Lapin ELY-keskuksen alueella

ASIA Lupa poiketa luonnonsuojelulain (9/2023) rauhoitussäännöksistä

Lupa kerätä tämän luvan lopussa liitteessä 1 mainittuja rauhoitettuja kasveja lajinmäärityksen varmentamiseksi.

HAKIJA Eurofins Ahma Oy/ [REDACTED]

VIREILLE 8.4.2024 ja 18.4.2024

HAKEMUS Hakija hakee lupaa liitteessä 1 mainittujen rauhoitettujen sekä Euroopan yhteisön luontodirektiivin liitteen IV (b) kasvien keräämiseen lajinmäärityksen varmentamiseksi.

Eurofins Ahma Oy tekee vuosittain Lapin ELY-keskuksen alueella useisiin eri hankkeisiin tai suunnitelmiin liittyviä luontokartoituksia, joihin kuuluvat tyypillisesti luontotyyppi- ja kasvillisuusselvitykset. Selvityksiin kuuluu tärkeänä osana lajiston suojelullisen aseman selvittäminen. Lajimääritysten oikeellisuuden varmistamiseksi kasvilajeista (putkilokasvit, sammat), sienistä (kääväkkäät) ja jäkälistä tarvitaan toisinaan näyte esim. mikroskoopilla tehtävää tai toisen lajistoa tuntevan henkilön määrityksen varmistusta varten.

Näytteenotto lisää tietoa lajien esiintymisestä, ja näytteitä ja niihin sisältyvää informaatiota voidaan siten käyttää mm. tutkimus- ja suojelutarkoituksiin.

Haemme lupaa ajalle 1.6.2024–31.12.2027 sammalten, jäkälien, kääväkkäiden ja putkilokasvien näytteenottoon (pl. luontodirektiivin liitteen IV(b) lajit) Lapin ELY-keskuksen alueella em. tarkoitusta varten. Lupaa haetaan seuraaville Eurofins Ahma Oy:ssä työskenteleville henkilöille:

Eeva Kosola (LuK, biologia, EAT, luontokartoittaja)
Laura Vuoksenmaa (FM, biologia)
Stiina Lehmus (FM, biologia)
Osmo Heikkala (MMT, ekologia)
Sami Hamari (FM, biologia)
Mika Heikkala (Ins AMK, metsätalous)

Näytteet kerätään ja toimitetaan määrityksen varmistuttua Oulun yliopiston kasvimuseolle tai Luonnontieteellisen keskusmuseon kasvitieteen yksikköön.

18.4. hakija on hakenut muutoin samansisältöisellä hakemuksella lupaa myös **Eerikki Rundgrenille** (EAT, luontokartoittaja) ajalle 1.6.2024 – 31.12.2027 luonnonsuojelulain rauhoitussäännöksistä poikkeamiseen lajinäytteiden keruuseen.

LAPIN ELINKEINO-, LIIKENNE JA YMPÄRISTÖKESKUKSEN RATKAISU:

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (myöh. Lapin ELY-keskus) myöntää pyydetyn luvan rauhoitettujen kasvien keruuseen. Jäkälissä ja kääväkkäissä ei ole luonnonsuojeluasetuksen 6 §:n mukaisia rauhoitettuja lajeja, joten lupa ei koske niitä.

1. Tätä lupaa saa käyttää vain HAKEMUS - kohdassa nimetyt henkilöt.
2. Näytteitä kerättäessä, kuljettaessa ja säilytettäessä tämä lupa tai sen oikeaksi todistettu jäljennös on pidettävä mukana ja näytettävä vaadittaessa.
3. Tämä lupa oikeuttaa kasvien, niiden osien tai johdannaisten keruuseen vain lajinmääritysten varmistamiseksi, silloin kun vastaavaa tietoa ei voi millään muulla tavalla saada (esim. valokuvaamalla). Määritettävistä sammalista näytteet on kuitenkin aina syytä kerätä lajien myöhempiä tarkistustarpeita varten.
4. Näytteenotolla ei saa vaarantaa yhdenkään lajiesiintymän säilymistä ja otettava näytemäärä on suhteutettava aina myös esiintymän kokoon. Mikäli on epävarmaa, säilyykö esiintymä näytteen keräämisen jälkeen elinvoimaisena, ei näytettä kerätä. Sammalista sopiva näytteenottomäärä on noin nyrkkiin mahtuva näyte. Pienistä esiintymistä kerättävä näyte voi olla vain muutamia versoja.
5. Kaikki kerätyt kasvinäytteet tulee luovuttaa määrityksen jälkeen Oulun, Helsingin, Turun, Jyväskylän tai Itä-Suomen yliopiston kasvimuseoiden kokoelmiin. Näytteiden toimituksessa museoon on noudatettava kyseisen museon ohjeistusta.
6. Toimittaessa perustetuilla suojelualueilla tai alueilla, joiden kasvisto on rauhoitettu erityisillä määräyksillä, tarvitaan tämän luvan lisäksi alueen omistajan ja ELY-keskuksen luvat (yksityisten omistamat maat) tai valtion maalla Metsähallituksen tutkimuslupa. Näillä alueilla on noudatettava lisäksi alueen rauhoitusmääräyksiä ja niitä ehtoja, joita toimivaltainen luvanantaja asettaa
7. Hakijan on toimitettava vuosittain inventointivuotta seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä Lapin ELY-keskukselle selvitys tämän luvan mukaisista toimista. Raportista tulee käydä ilmi mitä lajeja kerättiin, mistä ja kuinka paljon

(koordinaatit metrin tarkkuudella). Raportista tulee käydä ilmi mihin museoon näytteet toimitettiin, sekä museoille toimitettujen näytteiden kotka-tunnisteet. Raportti voi olla esimerkiksi excel-muotoinen taulukko kotka-järjestelmästä tai laji.fi-järjestelmästä. ELY-keskus pitää tärkeänä, että tieto muistakin kuin rauhoitetuista lajeista tallennettaisiin mahdollisuuksien mukana esimerkiksi lajitietokeskuksen tietojärjestelmään laji.fi:n.

Tämä lupa ovat voimassa Lapin maakunnassa yllä olevilla ehdoilla 1.6.2024 - 31.12.2027.

Lapin ELY-keskus voi perua tämän luvan, mikäli hakija ei noudata luvan ehtoja.

Muuta huomioon otettavaa

Yliopistoilla, jotka ottavat vastaan tällä luvalla kerättyjä kasveja, täytyy olla luonnonsuojelulaissa säädetyt luvat pitää hallussa tässä hankkeessa talteen otettuja rauhoitettuja kasvilajeja.

Päätöksen liitteenä 1 olevassa lajilistassa on myös lajeja, joiden levinneisyysalue ei tämänhetkisten esiintymistietojen mukaan ulotu Lapin maakunnan alueelle.

Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulaki (9/2023) 68 §, 69 §, 74 §, 83 §, 121 §
Luonnonsuojeluasetus (1066/2023) 6 §; liite 3
Valtion maksuperustelaki (150/1992) 6 §, 8 §
Valtioneuvoston asetus 1215/2023
Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §

Perustelut Kasvit, joita tämä lupa koskee, ovat luonnonsuojelulain (9/2023) 68 §:n ja 69 §:n ja luonnonsuojeluasetuksen (1066/2023) 6 §:n ja liitteen 3 mukaisesti rauhoitettuja. Luonnonsuojelulain 74 §:n mukaan rauhoitettujen kasvien mm. kasvien tai niiden osien poimiminen, kerääminen ja irtileikkaaminen, juurineen ottaminen tai hävittäminen on kielletty.

Luonnonsuojelulain 83 §:n nojalla elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi myöntää luvan poiketa luonnonsuojelulain 74 §:n kasveja koskevista kielloista. Poikkeuksen myöntämisen edellytyksenä on, ettei poikkeus haittaa kyseisten lajien kantojen suotuisan suojelutason säilymistä niiden luontaisella levinneisyysalueella.

Luonnonsuojelulain 3 §:n 1 mom. 4. kohdan määritelmän mukaan eliölajin suojelutaso on suotuisa, kun laji pystyy pitkällä aikavälillä säilymään elinvoimaisena luontaisissa elinympäristöissään. Lajinmääritysten varmistaminen on tarkoituksenmukaista, kun kartoituksissa ja selvityksissä halutaan päästä laadukkaaseen lopputulokseen. Useat sammallajit ovat varmasti lajilleen määritettävissä vain mikroskopian perusteella, joten näytteen kerääminen on välttämätöntä. Sammaltyöryhmän ohjeistus on, että direktiivilajien ja uhanalaisten lajien osalta havaintojen tulee aina perustua näytteisiin. Maastossa sijaitsevien,

vaikeasti tunnistettavien lajien lajimäärityksen varmentamiselle ei ole käytettävissä vaihtoehtoista menetelmää luotettavan tiedon saamiseksi. Näyte kerätään lupaehtojen mukaisesti kuitenkin vain siinä tilanteessa putkilokasvien osalta, kun muuta vaihtoehtoa lajin varmistamiseen ei ole.

Tämän luvan mukaisella tutkimustoiminnalla on tavoitteena löytää uhanalaisten ja rauhoitettujen lajien esiintymiä, joita ei vielä tunneta. Esiintymien sijainnin tietäminen on välttämätöntä, jotta ne voidaan ottaa huomioon maankäytössä ja turvata lajien säilyminen erilaisten hankkeiden suunnittelussa, vaikutusarvioinnissa ja toteutuksessa. Esiintymien sijainnin tunteminen on myös tärkeää eri lajien suojelutavoitteiden saavuttamiseksi.

Tämän luvan mukainen toiminta ei vaaranna luvan lopussa liitteessä 1 olevien rauhoitettujen kasvien suotuisaa suojelutasoa, koska esiintymien elinvoimaisuutta ei saa vaarantaa näytteenotolla, eikä epävarmassa tilanteessa näytettä kerätä. Luvan mukainen toiminta ei vaaranna esiintymien säilymistä myöskään Natura-alueilla, eikä näin ollen ole riskiä sille, että Natura-alueen suojeluperusteisiin aiheutuisi merkittävää heikentymistä. Esiintymien sijainnin ja tilan tunteminen on edellytys lajin suojelun turvaamiseksi.

PÄÄTÖKSEN VOIMAANTULO

ELY-keskus on lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §:n nojalla päättänyt, että tämä päätös pannaan täytäntöön lainvoimaa vailla olevana. On perusteltua päästä tarvittaessa aloittamaan kartoitukset ennen kuin päätös on saanut lainvoiman, sillä maastokausi Lapin maakunnassa on lyhyt ja valitusajan loppuun odottaminen vaarantaisi luotettavan esiintymätiedon saamisen, sillä näytteiden kerääminen on välttämätöntä mm. sammalien tunnistamiseksi. Täytäntöönpano ei tee muutoksenhakua tyhjäksi, sillä näytteenkeruu ei lupaehtoja noudattaen ei vaaranna yhdenkään esiintymän elinvoimaisuutta. Päätöksen täytäntöönpanoa ei voida sen luonteen vuoksi lykätä.

LISÄTIETOJA PÄÄTÖKSESTÄ

Ylitarkastaja Merja Lipponen, 0295 037 427
merja.lipponen@ely-keskus.fi

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen.

Valitusosoitus on liitteenä.

Tämä päätös on hyväksytty sähköisesti. Merkintä sähköisestä hyväksynnästä on päätöksen viimeisellä sivulla. Asian on esitellyt luontoympäristöyksikön ylitarkastaja Merja Lipponen ja ratkaissut Luontoympäristöyksikön päällikkö Jari Pasanen.

JAKELU JA MAKSUT

Päätös Päätös hakijalle sähköpostilla.

Maksu 316 € (VN asetus 1215/2023)

Tiedoksi Suomen luonnonsuojeluliitto Lapin piiri ry (sähköpostilla)
Lapin kaupungit ja kunnat (sähköpostilla)
Ympäristöministeriö (sähköpostilla)
Suomen ympäristökeskus (sähköpostilla)
Metsähallitus (sähköpostilla)

LIITTEET Valitusosoitus
Liite 1: Luettelo kasveista, joita tämä lupa koskee

Liite 1**Rauhoitetut sammaleet**

hitupihtisammal, *Cephalozia macounii*

hiuskoukkusammal, *Dichelyma capillaceum*

idänlehväsammal, *Plagiomnium drummondii*

isonuijasammal, *Meesia longiseta*

isotorasammal, *Cynodontium suecicum*

katkokynsisammal, *Dicranum viride*

kiiltosirppisammal, *Hamatocaulis vernicosus (Drepanocladus vernicosus)*

korpihohtosammal, *Herzogiella turfacea*

kourukinnassammal, *Scapania carinthiaca (S. massalongi)*

lahokaviosammal, *Buxbaumia viridis*

lapinpahtasammal, *Orthothecium lapponicum*

lapinsirppisammal, *Hamatocaulis lapponicus*

pohjankellosammal, *Encalypta mutica*

KOKO MAASSA RAUHOITETUT KASVILAJIT**Putkilokasvit**

alppivuokko, *Anemone trifolia*

hentokatkero, *Comastoma tenellum (Gentianella tenella)*

hietaneilikka, *Dianthus arenarius*

hukkariisi, *Leersia oryzoides*

idänkurho, *Carlina biebersteinii*

isokissankäpälä, *Antennaria villifera*

isokrassi, *Lepidium latifolium*

isolinnunruoho, *Polygala vulgaris*

isopukinjuuri, *Pimpinella major*
jääleinikki, *Ranunculus glacialis*
kalliorikko, *Saxifraga adscendens*
kalliosirkunjyvä, *Hackelia (Lappula) deflexa*
kangasraunikki, *Gypsophila fastigiata*
kangasvuokko, *Pulsatilla vernalis*
karvamaksaruoho, *Sedum villosum*
keltalehdokki, *Platanthera chlorantha*
keminpikkuängelmä (keminängelmä), *Thalictrum minus* subsp. *elatum (kemense)*
kenttäorakko, *Ononis spinosa* subsp. *arvensis (O. arvensis)*
ketonukki, *Androsace septentrionalis*
ketunsara, *Carex vulpina*
kiirunankello, *Campanula uniflora*
kimalaisorho, *Ophrys insectifera*
kultakynsimö, *Draba alpina*
kultapäivännouto (päivännouto), *Helianthemum nummularium*
kuusamonnokkasara, *Carex lepidocarpa* subsp. *jemtlandica*
kuusamonsarake, *Carex (Kobresia) simpliciuscula*
kynäjalava (luontaisesti syntyneet), *Ulmus laevis*
lapinalppiruusu, *Rhododendron lapponicum*
laukkaneilikka, *Armeria maritima*
lehtokattara, *Bromopsis (Bromus) benekeii*
lehtolitukka, *Cardamine impatiens*
lehtonata, *Schedonorus giganteus (Festuca gigantea)*
lehtoneidonvaippa, *Epipactis helleborine*
lehtonoidanlukko, *Botrypus virginianus (Botrychium virginianum)*
lehtotaponlehti (taponlehti), *Asarum europaeum*

lehtoukonhattu, *Aconitum lycoctonum*
lehtoängelämä, *Thalictrum aquilegiifolium*
luhtaorvokki, *Viola uliginosa*
lumpeitten, *Nymphaea*, punakukkaiset muodot
lähdesara, *Carex paniculata*
lännenkurho, *Carlina vulgaris*
masmalo, *Anthyllis vulneraria*
merijuola (merivehnä), *Elytrigia junceiformis* (*Elymus farctus*)
meriotakilokki, *Salsola kali*
meritatar, *Polygonum oxyspermum*
metsälitukka, *Cardamine flexuosa*
metsänemä, *Epipogium aphyllum*
metsäomenapuu, *Malus sylvestris*
mäkiorvokki, *Viola collina*
norjanarho, *Arenaria norvegica*
nummikellokanerva (kellokanerva), *Erica tetralix*
nummimatara, *Galium saxatile*
pahta-ailakki, *Silene wahlbergella*
pahtahanhikki, *Potentilla nivea*
patukkasara, *Carex hartmaniorum* (*hartmanii*)
peltomaitikka, *Melampyrum arvense*
pesäjuuri, *Neottia nidus-avis*
pikkuhanhikki, *Potentilla verna* (*P. tabernaemontani*)
pommerinvirna, *Vicia cassubica*
punavalkku, *Cephalanthera rubra*
rantalitukka, *Cardamine parviflora*
rantaorvokki, *Viola stagnina* (*V. persicifolia*)

rantatyräkki, *Euphorbia palustris*

ruijanpaasihanhikki (ruijanpahtahanhikki), *Potentilla arenosa* subsp. *chamissonis* (*P. chamissonis*)

ruskоруosteheinä (ruosteheinä), *Schoenus ferrugineus*

sakarahanhikki, *Potentilla subarenaria* (*P. neumanniana*)

seljakämmekkä, *Dactylorhiza sambucina*

sinikuusama, *Lonicera caerulea*

siperiankärhö, *Clematis sibirica* (*C. alpina*)

siroarnikki (arnikki), *Arnica angustifolia*

soikkokaksikko, *Neottia (Listera) ovata*

soikkokämmekkä, *Orchis militaris*

sopulinkallioinen, *Erigeron borealis*

sorsanputki, *Sium latifolium*

suippohärkylä, *Polystichum lonchitis*

suolapunka, *Samolus valerandi*

suomukka, *Latharea squamaria*

suoneidonvaippa, *Epipactis palustris*

suovalkku, *Hammarbya paludosa*

sääskenvalkku, *Malaxis (Microstylis) monophyllos*

taarna, *Cladium mariscus*

talvikkipaju, *Salix pyrolifolia*

toukokämmekkä, *Dactylorhiza majalis* (baltiantoukokämmekkä, *D. majalis*; lapinkämmekkä, *D. lapponica*; kaitakämmekkä, *D. traunsteineri*)

tummahorsma, *Epilobium obscurum*

tummaneidonvaippa, *Epipactis atrorubens*

tunturikeulankärki, *Oxytropis lapponica*

tunturiorho, *Chamorchis alpina*

tunturivalkokämmekkä (valkokämmekkä), *Pseudorchis straminea* (*P. albida*)

tähkähelmikkä, *Melica ciliata*

valkolehdokki, *Platanthera bifolia*

valkopärskäjuuri, *Veratrum album*

vanakeltto, *Crepis praemorsa*

varputädyke, *Veronica fruticans*

veripunakämmekkä, *Dactylorhiza incarnata* subsp. *cruenta*

vuorijalava (luontaisesti syntyneet), *Ulmus glabra*

vuorikuisma, *Hypericum montanum*

värimaratti, *Asperula tinctoria*

POHJOIS-POHJANMAAN, KAINUUN JA LAPIN MAAKUNNISSA RAUHOITETUT PUTKILOKASVIT

hentokiurunkannus, *Corydalis intermedia*

kalliokielo, *Polygonatum odoratum*

keltakurjenmiekka, *Iris pseudacorus*

korpinurmikka, *Poa remota*

lehtopalsami, *Impatiens noli-tangere*

nevaimarre, *Thelypteris palustris*

seinäraunioinen, *Asplenium ruta-muraria*

valkovuokko, *Anemone nemorosa*

Tämä asiakirja LAPELY/1856/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument
LAPELY/1856/2024 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Lipponen Merja 14.05.2024 18:21

Ratkaisija Pasanen Jari 15.05.2024 08:06